

Obsah

Úvod	9
1. Vybrané problémy z římského práva soukromého (<i>prof. JUDr. Eduard Vlček, CSc.</i>)	10
1.1 Význam, vývoj a systém římského práva	10
1.2 Práva věcná	14
1.2.1 Právo vlastnické	14
1.2.2 Držba – possessio	15
1.2.3 Nabývání vlastnického práva	16
1.2.4 Ochrana vlastnického práva	17
1.2.5 Zánik vlastnického práva	17
1.2.6 Věcná práva k věcem cizím – iura in re aliena	18
1.3 Práva obligační	18
1.3.1 Smlouvy	21
1.3.2 Obligace jakoby ze smlouvy (obligationes quasi ex contractu)	25
1.3.3 Delikty – delicta	26
1.3.4 Obligace jakoby z deliktu (obligationes quasi ex maleficio)	27
1.4 Žaloby	27
1.4.1 Proces legisakční	28
1.4.2 Proces formulový	29
1.4.3 Proces mimořádný (kogniční)	29
1.5 Recepce římského práva ve středověku a novověku	29
2. Vývoj občanského práva (<i>JUDr. Marta Kadlecová, CSc., Doc. JUDr. Karel Schelle, CSc., JUDr. Ilona Schelleová, Dr.</i>)	37
2.1 Úvod do problematiky	38
2.2 Subjekty, právní způsobilost, plynutí času ve středověkém právu	39
2.2.1 Sdružení osob	43
2.2.2 Nadace – fundace	44
2.2.3 Promlčení	45
2.3 Právo majetkové ve středověku	45
2.3.1 Držba k věcem nemovitým	45
2.3.2 Držba k věcem movitým	46
2.3.3 Dělené vlastnictví	46
2.3.4 Vlastnické právo k půdě	48
2.3.4.1 Spoluvlastnictví	48
2.3.4.2 Nabývání vlastnictví k půdě	49
2.3.4.3 Omezení pozemkového vlastnictví	50
2.3.4.4 Iura regalia	50
2.3.4.5 Omezení vlastnictví k půdě právem příbuzenským	51
2.3.5 Vlastnictví k věcem movitým	52
2.3.5.1 Okupace	53
2.3.5.2 Nález	53
2.3.5.3 Pobřežní právo	53
2.3.5.4 Nabytí plodu	53
2.3.6 Pacht	54

2.3.7	Lenní vztahy – Lenní právo	56
2.3.7.1	Investitura – uvedení do léna	58
2.3.7.2	Posloupnost léna	59
2.3.7.3	Postavení podvazalů	60
2.3.7.4	Lenní výsost	60
2.3.7.5	Právní úprava lenních vztahů a její zvláštnosti	60
2.3.8	Reálná břemena	61
2.3.8.1	Renty	62
2.3.8.2	Železná (věčná) zvířata – dobytek	62
2.3.8.3	Výměnek	65
2.3.9	Služebnosti – pozemkové svobody	65
2.3.10	Zástavní právo	66
2.3.10.1	Vzdání či sázkový proces	66
2.3.10.2	Zvod	67
2.3.11	Dědické právo	68
2.3.11.1	Pokrevní příbuzenství a jeho stupně	69
2.3.11.2	Dědická posloupnost příbuzných	69
2.3.11.3	Odúmrť	70
2.3.11.4	Darování pro případ smrti	70
2.3.11.5	Testament – Kšaft	71
2.3.11.6	Rodinný nedíl – nedílové zřízení	72
2.3.12	Cesta k odstranění právního partrikularismu v pobělohorském období	74
2.3.13	Kodifikace občanského práva za vlády Marie Terezie	75
2.3.14	Kodifikace občanského práva za vlády Josefa II.	79
2.3.15	Dokončení kodifikace občanského práva	80
2.3.16	Všeobecný občanský zákoník (ABGB)	83
2.3.17	Změny občanského práva v 19. století	84
2.3.18	Změny v občanském právu na počátku století	85
2.3.19	Pokus o novou kodifikaci občanského práva za první republiky	86
2.3.20	Poválečné Československo a změny v oblasti občanského práva	88
2.3.21	Příprava nového občanského zákoníku	88
2.3.22	Občanský zákoník z roku 1950 (tzv. střední kodex)	89
2.3.23	Občanský zákoník z roku 1964 (poslední občanskoprávní kodifikace)	93
3.	Vývoj rodinného práva (<i>JUDr. Renata Veselá, Ph.D, Doc. JUDr. Karel Schelle, CSc.</i>)	97
3.1	Rímskoprávní pojetí manželství a manželského práva	97
3.2	Vliv kanonického práva na pojetí manželství	100
3.3	Středověké pojetí manželského práva	107
3.4	Pokusy o změnu pojetí manželství a rodinného práva	109
3.5	Rodinné právo v rakouském Všeobecném občanském zákoníku	110
3.6	Vývoj rodinného práva v 19. století	111
3.7	Změny v rodinném právu v první Československé republice	114
3.7.1	Přijetí rozlukového zákona	114
3.7.2	Příprava kodifikace rodinného práva	115
3.8	Změny v rodinném právu za Protektorátu Čechy a Morava	119

3.9	Vývoj rodinného práva v letech 1945–1963	122
3.9.1	Poválečné změny v rodinném právu	122
3.9.2	Vývoj rodinného práva od roku 1963	129
3.9.3	Vývoj sociálně právní ochrany dětí	132
4.	Vývoj obchodního a směnečného práva (<i>Prof. JUDr. Eduard Vlček, CSc.</i>)	136
4.1	Geneze obchodního a směnečného práva	137
4.2	Vývoj obchodního a směnečného práva v českých zemích od středověku do nástupu kapitalismu	143
4.2.1	Vývoj obchodního práva	143
4.2.2	Vývoj směnečného práva	147
4.3	Vývoj obchodního a směnečného práva od nástupu kapitalismu do vzniku samostatné ČSR	151
4.3.1	Vývoj obchodního práva	151
4.3.1.1	Vývoj do přijetí Všeobecného obchodního zákoníku	151
4.3.1.2	Vývoj po přijetí Všeobecného obchodního zákoníku	152
4.3.1.2.1	Subjekty obchodního práva	152
4.3.1.2.2	Obchody	161
4.3.1.2.3	Typy obchodů upravené ve Všeobecném obchodním zákoníku	162
4.3.1.2.4	Obchodní rejstřík	163
4.3.2	Vývoj směnečného práva	163
4.3.2.1	Subjekty směnečného práva	164
4.3.2.2	Druhy směnek	164
4.3.2.3	Nepodstatné náležitosti směňky	165
4.3.2.4	Rubopis	165
4.3.2.5	Přijetí (akceptace) směňky	166
4.3.2.6	Právo postihu na zjištění	166
4.3.2.7	Placení směňky	166
4.3.2.8	Duplikáty a opisy směnek	167
4.3.2.9	Podpurné adresy	167
4.3.2.10	Ztracené směňky	168
4.3.2.11	Promlčení	168
4.3.2.12	Směnečný proces a směnečná exekuce	168
4.4	Vývoj obchodního a směnečného práva od vzniku ČSR do roku 1945	168
4.4.1	Vývoj obchodního práva	168
4.4.1.1	Vývoj obchodního práva od vzniku ČSR do okupace	168
4.4.1.2	Vývoj obchodního práva v období protektorátu	172
4.4.2	Vývoj směnečného práva	173
4.4.2.1	Vývoj směnečného práva do roku 1927	173
4.4.2.2	Snahy o mezinárodní unifikaci směnečného práva	174
4.4.2.3	Zákon č. 1/1928 Sb.	174
4.4.2.4	Vývoj směnečného práva v období protektorátu	177
4.5	Zánik obchodního práva, vznik práva hospodářského a vývoj směnečného práva po roce 1945	178
4.5.1	Zánik obchodního práva jako právního odvětví	178
4.5.2	Vznik hospodářského práva	186
4.5.2.1	Prameny hospodářského práva	190
4.5.2.2	Socialistické organizace	190

4.5.2.3	Ostatní subjekty hospodářského práva	194
4.5.2.4	Podnikový rejstřík	194
4.5.2.5	Hospodářské závazky	196
4.5.3	Vývoj směnečného práva	199
4.6	Obnovení obchodního práva jako právního odvětví po roce 1989	200
5.	Vývoj pracovního práva (<i>Doc. JUDr. Karel Schelle, CSc.</i>)	202
5.1	Počátky právní úpravy pracovních vztahů	202
5.2	Právní úprava pracovních vztahů v ABGB	203
5.3	Vývoj pracovního práva do vzniku Československa	203
5.4	Pracovní právo v první ČSR	205
5.5	Pracovní právo v období nesvobody	207
5.6	Poválečné změny v pracovním právu	208
5.7	Socialistické pracovní právo	209
5.8	Pracovní právo po roce 1989	210